

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ
ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2021 року, протокол
№ 1.

Ректор, голова вченої ради
університету, доктор юридичних
наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
30 серпня 2021 року

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО»
для підготовки фахівців на першому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини
за денною формою навчання**

м. Хмельницький
2021

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		2
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	2
	1.2.	Лекції	3
	1.3.	Семінарські заняття	5
	1.4.	Самостійна робота студентів	9
	1.5.	Індивідуальні завдання	10
	1.6.	Підсумковий контроль	11
2.	Схема нарахування балів		13
3.	Рекомендовані джерела		15
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		18

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання					
	Усього	у тому числі				
Лекції		Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
2	3	4	5	6	7	8
Тема 1. Міжнародне економічне право (МЕП) та система міжнародних економічних відносин (МЕВ)	20	6	4	–	–	10
Тема 2. Суб'єкти міжнародного економічного права	18	4	4	–	–	10
Тема 3. Принципи міжнародного економічного права	18	4	4	–	–	10
Тема 4. Міжнародні економічні організації.	26	6	6	–	–	14
Тема 5. Економічна інтеграція держав в МЕП	18	4	4	–	–	10
Тема 6. Врегулювання спорів в МЕП Міжнародно-правова відповідальність в МЕП	20	6	4	–	–	10
Всього годин:	120	30	26	–	–	64

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
		Денна форма
1	2	3
1.	Міжнародне економічне право (МЕП) та система міжнародних економічних відносин (МЕВ)	6
1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6. 1.7. 1.8. 1.9. 1.10. 1.11. 1.12. 1.13. 1.14.	Поняття МЕП та його галузі. Концепції МЕП. Особливості МЕП. Публічно-правові та приватноправові елементи в правовому регулюванні МЕВ. Предмет та метод міжнародно-правового регулювання МЕВ. Предмети міжнародно-правового регулювання (МІПР) в МЕВ. Транскордонний рух товарів, послуг, фінансів, інвестицій. Державні інтереси в сфері правового регулювання МЕВ. Економічна сила і право. „Наднаціональність” в МЕП. МЕП як наука та навчальна дисципліна. Явище екстратериторіальності дії внутрішнього права в МЕВ. МЕП та міжнародне приватне право. Внутрішній правовий режим і міжнародно-правовий режим.	
2.	Суб'єкти міжнародного економічного права	4
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 2.6. 2.7. 2.8. 2.9. 2.10. 2.11. 2.12. 2.13. 2.14. 2.15.	Поняття держави. Держава як основний суб'єкт міжнародного економічного права. Поняття державного суверенітету. Поняття імунітету держави в міжнародному економічному праві. Нормативне закріплення імунітетів держави. Україна як самостійний суб'єкт міжнародного економічного права. Поняття міжнародної економічної організації. Правовий статус міжнародної економічної організації як суб'єкта міжнародного економічного права. Види міжнародних економічних організацій. Характеристика міжнародних економічних організацій в системі ООН. Структура, цілі і функції ВТО. Загальна характеристика регіональних міжнародних економічних організацій. Міжнародні інтеграційні об'єднання: ЄС, НАФТА, ЛАІ. Поняття і види ТНК. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК. Проект кодексу поведінки ТНК.	
3.	Принципи міжнародного економічного права	4
3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5.	Система правових принципів в сфері міжнародного економічного права. Загальні принципи права та міжнародне економічне право. Дія загальних принципів міжнародного права в сфері міжнародних економічних відносин. Відмінність між принципом права та суверенним правом. Становлення та розвиток спеціальних принципів МЕП.	

3.6.	Роль досліджень ЮНІТАР, Ломейських конвенцій та Сеульської декларації Асоціації міжнародного права у розвитку системи спеціальних принципів міжнародного економічного права.	
3.7.	Правове закріплення, суть та розвиток принципу свободи вибору форми організації зовнішньоекономічних зв'язків.	
3.8.		
4.	Міжнародні економічні організації:	6
4.1.	Гене́за виникнення та становлення міжнародних економічних організацій.	
4.2.		
4.3.	Завдання та цілі міжнародних економічних організацій.	
4.4.	Правовий статус міжнародної організації як суб'єкта міжнародних економічних відносин.	
4.5.	Виникнення та становлення Організації об'єднаних націй.	
4.6.	Основні завдання та цілі ООН, її правовий статус.	
4.7.	Правовий статус Економічної і Соціальної Ради (ЕКОСОП).	
4.8.	Міжнародний валютний фонд (МВФ).	
4.9.	Міжнародна морська організація (ММО).	
4.10.	Міжнародна організація цивільної авіації (МОЦА).	
4.11.	Міжнародна організація праці (МОП).	
4.12.	Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).	
4.13.	Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ).	
4.14.	Поняття та правовий статус міжнародних фінансово-кредитних організацій.	
4.15.	Міжнародний валютний фонд.	
4.16.	Група світового банку.	
4.17.	Банк міжнародних розрахунків.	
4.18.	Організації з регулювання зовнішньої заборгованості.	
4.19.	Регіональні банки.	
5.	Економічна інтеграція держав в МЕР	4
5.1.	Інституційні механізми та форми інтеграції.	
5.2.	Інтеграція на глобальному та регіональному рівні.	
5.3.	Співвідношення внутрішньоінтеграційних режимів та принципу найбільшого сприяння. Інтеграція та економічне співробітництво.	
5.4.	Європейський економічний простір.	
5.5.	Джерела європейської інтеграції.	
5.6.	Римський договір 1957 року.	
5.7.	Наднаціональний правопорядок ЄС в економічній сфері.	
5.8.	Диференційований режим імпорту в ЄС.	
5.9.	Регіональні інтеграційні об'єднання держав.	
5.10.	Міжрегіональна інтеграція.	
5.11.	Україна та СНД в інтеграційних процесах.	
5.12.	Історія функціонування ВЕЗ (1949-1991 рр.).	
6.	Врегулювання спорів в МЕР. Міжнародно-правова відповідальність в МЕР	6
6.1.	Міжнародні спори та мирні засоби врегулювання спорів в МЕР.	
6.2.	Юрисдикція Міжнародного суду ООН.	
6.3.	Роль міжнародних організацій у вирішенні міжнародних спорів в МЕР.	
6.4.	Врегулювання спорів в системі ЄС.	
6.5.	Врегулювання спорів в рамках СНД.	
6.6.	Врегулювання спорів в системі СОТ.	
6.7.	Види правопорушень та відповідальності.	
6.8.	Матеріальна шкода в МЕР.	
6.9.	Відповідальність в МЕР та форми її реалізації.	

6.10.	Колективні санкції.	
6.11.	Відповідальність держави у випадку націоналізації іноземної власності.	
6.12.	Практика застосування силових репресалій в МЄП.	
	Усього	30

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Міжнародне економічне право (МЄП) та система міжнародних економічних відносин (МЄВ)

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Визначення поняття «Міжнародного економічного права» та його галузі.
- 1.2. Характеристика концепції Міжнародного економічного права та його особливості.
- 1.3. Нормативне закріплення та аналіз публічно-правових та приватно-правових регулювання міжнародних економічних відносин.
- 1.4. Загальний огляд та класифікація транскордонних рухів товарів, послуг, фінансів, інвестицій.
- 1.5. Визначення предмету та методу міжнародно-правового регулювання міжнародно економічних відносин.
- 1.6. Державні інтереси в сфері правового регулювання МЄВ.
- 1.7. Міжнародне економічне право як наука та навчальна дисципліна.
- 1.8. Структура вивчення навчальної дисципліни МЄП та внутрішнє право.
- 1.9. Явище екстратериторіальності дії внутрішнього права в МЄВ.
- 1.10. Внутрішній правовий режим і міжнародно-правовий режим.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародне економічне право, предмет МЄВ, метод МЄВ, предмет МПР.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Зміст поняття «міжнародного економічного права», відмежування його від інших суміжних категорій. Становлення міжнародного економічного права, як окремої галузі міжнародного права. Предмет та метод міжнародно-правового регулювання МЄВ.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Суб'єкти міжнародного економічного права

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Особливості поняття держави як основного суб'єкта міжнародного економічного права.
- 2.2. Визначення поняття державного суверенітету та його складові.
- 2.3. Поняття імунітету держави в міжнародному економічному праві та класифікація.
- 2.4. Україна як самостійний суб'єкт міжнародного економічного права.
- 2.5. Поняття міжнародної економічної організації.
- 2.6. Правовий статус міжнародної економічної організації як суб'єкта міжнародного економічного права.

- 2.7. Види міжнародних економічних організацій.
- 2.8. Характеристика міжнародних економічних організацій в системі ООН.
- 2.9. Структура, цілі і функції ВТО.
- 2.10. Загальна характеристика регіональних міжнародних економічних організацій.
- 2.11. Міжнародні інтеграційні об'єднання: ЄС, НАФТА, ЛАІ.
- 2.12. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК.
- 2.13. Проект кодексу поведінки ТНК.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: суб'єкти МЕР, державний суверенітет, держава, міжнародні економічні організації.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Визначення поняття «суб'єкти МЕР» та його суть. Сучасні форми міжнародного співробітництва. Суб'єкти міжнародного економічного права. Поняття міжнародної економічної організації. Правовий статус міжнародної економічної організації як суб'єкта міжнародного економічного права.

Семінарське заняття 3

Тема 3. Принципи міжнародного економічного права.

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Система правових принципів в сфері міжнародного економічного права.
- 3.2. Дія загальних принципів міжнародного права в сфері міжнародних економічних відносин.
- 3.3. Відмінність між принципом права та суверенним правом.
- 3.4. Становлення та розвиток спеціальних принципів МЕР.
- 3.5. Роль досліджень ЮНІТАР, Ломейських конвенцій та Сеульської декларації Асоціації міжнародного права у розвитку системи спеціальних принципів міжнародного економічного права.
- 3.6. Правове закріплення, суть та розвиток принципу свободи вибору форми організації зовнішньоекономічних зв'язків.
- 3.7. Правове закріплення, суть та розвиток принципу невід'ємного суверенітету держав над їх природними та іншими ресурсами, а також їх економічною діяльністю.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: принципи міжнародного економічного права, система принципів, загальні принципи, спеціальні принципи.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Зміст поняття «принципів міжнародного економічного права»: загальний огляд теоретичних положень. Система та принципи загальних та спеціальних. Становлення та розвиток спеціальних принципів МЕР. Роль досліджень ЮНІТАР, Ломейських конвенцій та Сеульської декларації

Асоціації міжнародного права у розвитку системи спеціальних принципів міжнародного економічного права.

Семінарське заняття 4

Тема 4. Міжнародні економічні організації:

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Генеза виникнення та становлення міжнародних економічних організацій.
- 4.2. Завдання та цілі міжнародних економічних організацій.
- 4.3. Правовий статус міжнародної організації як суб'єкта міжнародних економічних відносин.
- 4.4. Виникнення та становлення Організації об'єднаних націй. Основні завдання та цілі ООН, її правовий статус.
- 4.5. Правовий статус Економічної і Соціальної Ради (ЕКОСОР).
- 4.6. Міжнародний валютний фонд (МВФ).
- 4.7. Міжнародна морська організація (ММО).
- 4.8. Міжнародна організація цивільної авіації (МОЦА).
- 4.9. Міжнародна організація праці (МОП)
- 4.10. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).
- 4.11. Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ).
- 4.12. Поняття та правовий статус міжнародних фінансово-кредитних організацій.
- 4.13. Міжнародний валютний фонд.
- 4.14. Група світового банку.
- 4.15. Банк міжнародних розрахунків.
- 4.16. Організації з регулювання зовнішньої заборгованості.
- 4.17. Регіональні банки.
- 4.18. Правовий статус, завдання та цілі ОПЕК.
- 4.19. Правовий статус, етапи створення, завдання та цілі Світової організації торгівлі (СОТ).
- 4.20. Загальна характеристика Генеральної угоди про тарифи та торгівлю.
- 4.21. Загальна характеристика Регіональних економічних організацій.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародні економічні організації, правовий статус міжнародних економічних організацій, ООН, МВФ, ЕКОСОР, СОТ.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Підходи до визначення поняття «міжнародні економічні організації». Характеристика міжнародних економічних організацій ООН, МВФ, ЕКОСОР, СОТ, ОПЕК, МАГАТЕ, група світового банку, банк міжнародних розрахунків, регіональні банки.

Семінарські заняття 5

Тема 5. Економічна інтеграція держав в МЕР

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Інституційні механізми та форми інтеграції.
- 5.2. Інтеграція на глобальному та регіональному рівні.
- 5.3. Співвідношення внутрішньоінтеграційних режимів та принципу найбільшого сприяння

- 5.4. Європейський економічний простір.
- 5.5. Джерела європейської інтеграції. Римський договір 1957 року.
- 5.6. Наднаціональний правопорядок ЄС в економічній сфері.
- 5.7. Диференційований режим імпорту в ЄС.
- 5.8. Регіональні інтеграційні об'єднання держав. Міжрегіональна інтеграція.
- 5.9. Україна та СНД в інтеграційних процесах. Історія функціонування ВЕЗ (1949-1991 рр.).

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інституційні механізми, форми інтеграції, принципу найбільшого сприяння, Європейський економічний простір, джерела європейської інтеграції.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Визначення поняття «економічної інтеграції держав в міжнародному економічному праві», характеристика її складових. Інституційні механізми та форми інтеграції. Інтеграція на глобальному та регіональному рівні. Співвідношення внутрішньоінтеграційних режимів та принципу найбільшого сприяння. Інтеграція та економічне співробітництво.

Семінарське заняття 6

Тема 6. Врегулювання спорів в МЄП Міжнародно-правова відповідальність в МЄП

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Поняття міжнародних спорів та мирні засоби врегулювання спорів в МЄВ.
- 6.2. Юрисдикція Міжнародного суду ООН.
- 6.3. Роль міжнародних організацій у вирішенні міжнародних спорів в МЄВ. Врегулювання спорів в системі ЄС.
- 6.4. Врегулювання спорів в рамках СНД.
- 6.5. Врегулювання спорів в системі СОТ.
- 6.6. Види правопорушень та відповідальності.
- 6.7. Відповідальність держави у випадку націоналізації іноземної власності. Практика застосування силових репресалій в МЄП.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: міжнародні спори, відповідальність, Міжнародний Суд ООН, врегулювання спорів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Зміст поняття «спорів в міжнародному економічному праві» та їх вирішення. Матеріальна шкода в МЄВ. Відповідальність в МЄВ та форми її реалізації. Колективні санкції. Відповідальність держави у випадку націоналізації іноземної власності. Практика застосування силових репресалій в МЄП.

1.4. Самостійна робота студентів

Специфікою здійснення самостійної роботи при вивченні зазначеного курсу виступає, насамперед, комплексне та ґрунтовне використання літературних (наукових і нормативних) й інших інформаційних джерел. Основні форми самостійної роботи студентів, які пропонуються: формулювання відповідей на теоретичні запитання; складення тематичних схем; проведення порівняльного аналізу правових явищ тощо.

До кожної теми пропонуються завдання для самостійної роботи і самоконтролю студентів, підготовка відповідей на які є обов'язковою. Здобувачу вищої освіти за участь у конференції за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною зараховується 10 балів за самостійну роботу.

Тема 1. Міжнародне економічне право (МЕП) та система міжнародних економічних відносин (МЕВ)

Завдання 1. Підготувати історичну довідку: «Історичні передумови становлення та розвитку міжнародного економічного права»

Питання для самоконтролю

1. Становлення міжнародного економічного права, як окремої галузі міжнародного права.
2. Особливості міжнародного економічного права.
3. Взаємовідношення МЕП та внутрішнього.

Тема 2. Суб'єкти міжнародного економічного права

Завдання 1. Розглянути суб'єкти міжнародного економічного права: загальний огляд та їх характеристика.

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика суб'єктів міжнародного економічного права.
2. Типологія суб'єктів міжнародного економічного права.

Тема 3. Принципи міжнародного економічного права

Завдання 1 Дослідити принципи міжнародного економічного права

Питання для самоконтролю

1. Система принципів міжнародного економічного права.
2. Дія принципів міжнародного економічного права.

Тема 4. Міжнародні економічні організації

Завдання 1. Дослідити правовий статус міжнародної організації як суб'єкта міжнародних економічних відносин.

Питання для самоконтролю

1. Міжнародні економічні організації: систематизація.

Тема 5. Економічна інтеграція держав в МЕП

Завдання 1. Проаналізувати вплив економічної інтеграції держав

Питання для самоконтролю

1. Сучасні негативні чинники, що впливають на економічну інтеграцію держав.
2. Співвідношення внутрішньоінтеграційних режимів та принципу найбільшого сприяння..

Тема 6. Врегулювання спорів в МЕП Міжнародно-правова відповідальність в МЕП

Завдання 1. Дослідити врегулювання спорів в МЕП Міжнародно-правова відповідальність в МЕП.

Питання для самоконтролю

1. Суб'єктивні та об'єктивні чинники, які мають негативний вплив на врегулювання спорів в міжнародному економічному праві.
2. Види правопорушень та відповідальності в МЄП.

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі написання есе. Написання есе є обов'язковим, завдання обираються студентом на початку семестру і виконуються за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання есе

Написання есе (твір-роздум) за вказаною тематикою виконується з метою демонстрації студентом інтелектуальних можливостей і сформованих навичок висловлювати у письмовій формі думки, що базуються на використанні отриманих теоретичних знань. Есе – це авторський огляд проблеми з використанням літературних джерел. Формулюється і розглядається проблема, наводяться аргументи з посиланням на конкретні приклади та з обов'язковим використанням першоджерел.

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що есе - це (фр. *essai* — «спроба», «начерк») — невеликий за обсягом прозовий твір, що має довільну композицію і висловлює індивідуальні думки та враження автора з конкретного приводу чи питання і не претендує на вичерпне і визначальне трактування теми. З іншого боку, есе створюється на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Безпосередньому написанню роботи передують тривале вибіркове і критичне читання. Під останнім мається на увазі оцінка, сумнів і розуміння прочитаного матеріалу. Посиленню висунутих студентом аргументів сприяють наукові посилання на праці інших авторів. Зібрані в процесі опрацювання матеріалу цитати, інформація та дані стають значними тільки в тому випадку, коли вони послідовно і логічно інтегровані в аргумент.

Формальними вимогами, що складають структуру есе є його поділ на 4 частини: вступ (де сформульовано проблему/завдання, основні питання даної роботи, методи їхнього теоретичного розгляду, теоретичні підстави (роботи, теоретики, напрямки); основна частина з викладом заявленої проблематики (структурується на розсуд автора); висновок (містить основні підсумки, висновки виконаної праці), список літератури, складений відповідно до вимог бібліографічного опису й відповідає посиланням у тексті есе не менше 5-ти джерел).

- змістовними вимогами: логіка й адекватність викладу даній проблемі, відповідний підбір літератури, відсутність плагіату, науковий стиль.

Тема есе може бути як обраною із запропонованого списку тем, так і сформульована самим автором відповідно до проблематики курсу й власних наукових інтересів. У такому випадку тема повинна бути узгоджена з викладачем.

- у змісті есе обов'язково потрібне посилання на класиків філософської думки або відомих філософів сучасності, які розробляли проблему, що обрана для опису в есе.

Обсяг есе до – 0,15 д.а., тобто 6 тис. знаків із пробілами, з висотою кегля 14, через один інтервал. До об'єму есе не зараховуються титульна сторінка і сторінка зі списком літератури. Шрифт: Times New Roman.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні есе. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг есе – до 5 сторінок формату А4.

1.5.2. Теми есе

1. Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні.
2. Міжнародний правопорядок на ринку інвестицій.
3. Вплив міжнародного права на внутрішньодержавне щодо регулювання іноземних інвестицій.
4. Зв'язок між питанням про імунітет держав та правовідносинами у сфері інвестицій.
5. Прямі іноземні інвестиції в економіку України.
6. Право міжнародної економічної допомоги як галузь МЄП.
7. Форми економічної допомоги країнам, що розвиваються, та механізми їх реалізації.
8. Міжнародні організаційно-правові структури для подання міжнародної економічної допомоги.
9. Міжнародний ринок економічної допомоги.
10. Прогноз розвитку МЄП та міжнародного економічного правопорядку.
11. Міжнародне економічне право в епоху глобалізації.
12. Проблема санкцій у МЄП.
13. . Еволюція механізму міжнародно-правового регулювання МЄВ.
14. Особливості процесу регулювання суперечок у МЄП.
15. Хартія економічних прав і обов'язків держав 197 р. як джерело МЄП.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Загальна характеристика міжнародного права.
2. Поняття, предмет та система міжнародного економічного права.
3. Джерела міжнародного економічного права.
4. Принципи міжнародного економічного права.
5. Правові режими міжнародних економічних відносин.
6. Взаємодія національного та міжнародного економічного права.
7. Поняття та класифікація суб'єктів міжнародного економічного права.
8. Держава як суб'єкт міжнародного економічного права.
9. Міжнародно-правовий імунітет держави.
10. Міжнародно-правове визнання держав
11. Міжнародне правонаступництво держав.
12. Дестинатори міжнародного економічного права.
13. Загальна характеристика міжнародних економічних організацій.
14. Універсальні міжнародні економічні організації.
15. Організаційні форми регіональної економічної інтеграції.
16. Загальна характеристика Європейського Союзу та Європейських Співтовариств.
17. Загальна характеристика економічної інтеграції на пострадянському просторі.
18. Міжнародні неурядові економічні організації та параорганізації.
19. Історія створення Світової організації торгівлі.
20. Мета, функції та сфера діяльності Світової організації торгівлі.
21. Структура Світової організації торгівлі.
22. Порядок прийняття рішень у Світовій організації торгівлі.
23. Членство у Світовій організації торгівлі.
24. Правовий механізм регулювання міжнародної торгівлі в рамках Світової організації торгівлі.
25. Загальна характеристика відносин між Україною та СОТ.
26. Поняття та підстави міжнародно-правової відповідальності.
27. Види та форми відповідальності у міжнародному економічному праві.
28. Порядок реалізації відповідальності в міжнародному економічному праві.
29. Поняття та ознаки ТНК як особливого оператора міжнародних економічних відносин.
30. Міжнародно-правове регулювання діяльності ТНК.
31. Специфіка правового регулювання діяльності ТНК у регіональних економічних системах.

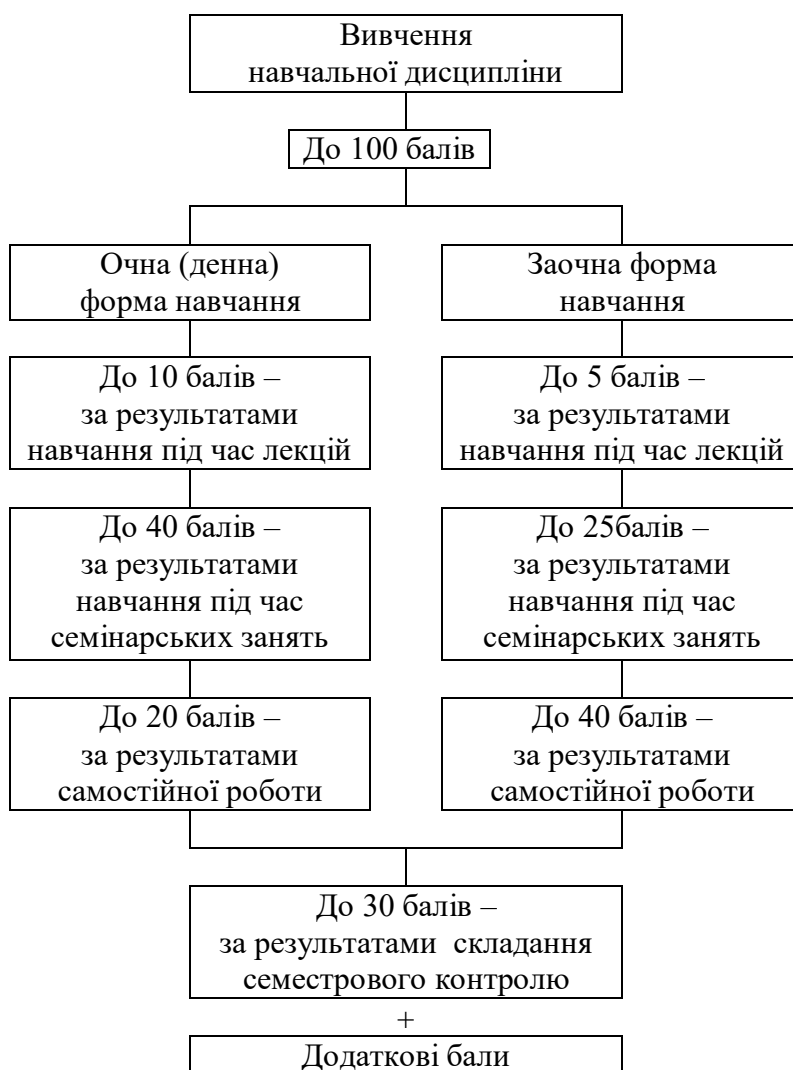
32. Поняття, правова природа та класифікація міжнародних економічних договорів. Форма та структура міжнародного економічного договору.
33. Укладення міжнародних економічних договорів.
34. Набрання чинності міжнародним економічним договором, його реєстрація, опублікування та тлумачення.
35. Припинення, зупинення та визнання міжнародних економічних договорів недійсними.
36. Загальна характеристика механізму вирішення міжнародних економічних спорів.
37. Дипломатичні (позасудові) засоби вирішення міжнародних економічних спорів.
38. Вирішення міжнародних економічних спорів міжнародними судами.
39. Організаційно-правові основи системи вирішення спорів в рамках СОТ.
40. Процедура розгляду спору по суті Органом з врегулювання спорів СОТ.
41. Апеляційна процедура при вирішенні спору в системі СОТ.
42. Виконання рішень Органу з розв'язання спорів СОТ.
43. Загальні засади міжнародно-правового регулювання торгівлі товарами.
44. Загальна характеристика Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ).
45. Тарифні засоби регулювання міжнародної торгівлі товарами.
46. Нетарифні засоби регулювання міжнародної торгівлі товарами.
47. Винятки із загальних правил торгівлі товарами.
48. Міжнародна протидія демпінгу.
49. Боротьба з державним субсидюванням.
50. Попередження скасування чи обмеження законних переваг.
51. Порядок застосування захисних заходів.
52. Специфіка міжнародної торгівлі за особливими секторами.
53. Міжнародно-правове регулювання торгівлі сільськогосподарськими товарами.
54. Міжнародно-правове регулювання торгівлі текстилем та одягом.
55. Міжнародно-правове регулювання торгівлі об'єктами інтелектуальної власності.
56. Торгівельні аспекти інвестиційних заходів.
57. Специфіка міжнародно-правового регулювання торгівлі послугами.
58. Загальна характеристика Генеральної угоди з торгівлі послугами (ГАТС).
59. Загальні зобов'язання держав-членів СОТ у сфері міжнародної торгівлі послугами.
60. Специфічні (секторальні) зобов'язання держав-членів СОТ у сфері міжнародної торгівлі послугами.
61. Загальна характеристика міжнародного валютно-фінансового права.
62. Міжнародно-правове регулювання валютної системи.
63. Міжнародно-правове регулювання кредитних відносин.
64. Міжнародно-правове регулювання розрахункових відносин.
65. Загальна характеристика Міжнародного валютного фонду.
66. Загальна характеристика групи Світового банку.
67. Загальна характеристика Європейського банку реконструкції та розвитку.
68. Загальна характеристика міжнародного податкового права.
69. Міжнародні податкові угоди.
70. Міжнародно-правові засоби уникнення подвійного оподаткування.

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Принципи міжнародного економічного права.
2. Виконання рішень Органу з розв'язання спорів СОТ.
3. Загальна характеристика групи Світового банку.

2. Схеми нарахування балів

2.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 10 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом											
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
1.	Денна	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

2.3. Обсяг балів, здобутих студентом під час семінарських занять, обчислюється за сумою балів, здобутих під час кожного із занять, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатком 3 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 10 семінарських занять за денною формою навчання. За результатами семінарського (практичного,

лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

3.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	10 тем	Номер теми										Усього балів	
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	12
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	8										8	
	Усього балів											20	

3. Рекомендовані джерела

Тема 1. Загальна характеристика та суть права міжнародної безпеки.

1. Чубарев В. Л. Міжнародне економічне право : підручник / В. Л. Чубарев. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.
2. Лабезник, Л. Л. Міжнародне фінансове право : навч. посіб. / Лариса Леонідівна Лабезник. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 312 с.
3. Мальський, О. М. Міжнародне торговельне право : навч. посіб. / Олег Маркіянович Мальський, Антоніна Михайлівна Ягольник. – К. : Знання, 2005. – 595 с.
4. Міжнародне економічне право : підруч. / [В. Опришко, А. Коста, К. Квінтано та ін.] ; за ред. В. Опришка. – К. : КНЕУ, 2006. – 496 с.
5. Опришко, В. Ф. Міжнародне економічне право : підруч. / Опришко Віталій Федорович. – [Вид. 2-ге, перероб. і доп.]. – К. : КНЕУ, 2003. – 311 с.
6. Шутак І. Д. Правове регулювання міжнародних економічних відносин : навч. посіб. / І. Д. Шутак. – К. : Алерта, 2012. – 412 с.
7. Дмитрієв А. І. Деякі особливості становлення міжнародного економічного права: історичний аспект / А. І. Дмитрієв // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство. – 2002. – Вип. 147. – С. 32–35.
8. Світове господарство та міжнародні економічні відносини : сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. К. Видавничий дім «Кондор», 2019.
9. Статут Організації Об'єднаних Націй URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010.

Тема 2. Суб'єкти міжнародного економічного права.

1. Міжнародне економічне право : підруч. / [В. Опришко, А. Коста, К. Квінтано та ін.] ; за ред. В. Опришка. – К. : КНЕУ, 2006. – 496 с.
2. Опришко, В. Ф. Міжнародне економічне право : підруч. / Опришко Віталій Федорович. – [Вид. 2-ге, перероб. і доп.]. – К. : КНЕУ, 2003. – 311 с.
3. Чубарев В. Л. Міжнародне економічне право : підручник / В. Л. Чубарев. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.
4. Шумилов В. М. Международное публичное экономическое право : учеб. пособие / В. М. Шумилов. – Изд. 2-е, испр. и доп. – М. : НИМП, 2001. – 288с.
5. Шутак І. Д. Правове регулювання міжнародних економічних відносин : навч. посіб. / І. Д. Шутак. – К. : Алерта, 2012. – 412 с.
6. Гафинець О. Особливості правового статусу специфічних суб'єктів міжнародного економічного права / О. Гафинець // Студентський юридичний журнал. – 2012. – № 2. – С. 54–59.

Тема 3. Принципи міжнародного економічного права.

1. Декларація ООН про принципи міжнародного права 1970 року URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569
2. Статут Організації Об'єднаних Націй URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010.
3. Чубарев В. Л. Міжнародне економічне право : підручник / В. Л. Чубарев. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.
4. Світове господарство та міжнародні економічні відносини : сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. К. Видавничий дім «Кондор», 2019.

Тема 4. Міжнародні економічні організації:

1. Стройко Т.В. Міжнародні організації: навчальний посібник/ Т. В. Стройко. - К.: Кондор-Видавництво, 2016. - 249 с.
2. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2011. – 344 с.
3. Мокій А.І., Яхно Т.П., Бабець І.Г. Міжнародні організації: Навч. посібник – К., 2011. – 280 с.
4. Міжнародні організації: навчальний посібник [Електронний ресурс] / укладачі: Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб; вид. 2-ге, перероб. та доп. – Електрон. дані. – Х. : ХДУХТ, 2018. – 235 с.
5. Голуб Н.В. Україна та міжнародні організації. – К.: Издательство: ТОВ «Кондор», 2010. – 182 с.
6. Чихірьов В. Л. Єдиний економічний простір: правові питання / В. Л. Чихірьов // Міжнародне економічне співробітництво України (правові проблеми): матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 18 листоп. 2004 р. – К., 2004. – С. 422–425.
7. Міжнародні організації: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Кутаїні З. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 440 с. 10. Шреплер Х.А. Международные экономические организации: Справочник. – М.: Междунар. отношения, 2006. – 456 с.

Тема 5. Економічна інтеграція держав в МЕН.

1. Libicki M. Cyberdeterrence and cyberwar. Rand Corporation, 2009. URL: <http://www.dtic.mil/cgibin/GetTRDoc?AD=ADA508151>
2. The Tallinn Manual on the International Law Applicable to Cyber Warfare. / Ed. by Schmitt M. Cambridge University Press, 2013
3. Working Towards Rules for Governing Cyber Conflict. Rendering the Geneva and Hague Conventions in Cyberspace / K. Rausher, A. Korotkov. – 2011. – 75 p. – Mode of access : <http://www.ewi.info/workingtowards-rules-governing-cyber-conflict>.
4. Світове господарство та міжнародні економічні відносини : сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. К. Видавничий дім «Кондор», 2019.
- 5.
6. Тимошенко О. В. Теоретико-методологічні засади оцінювання економічної безпеки держави. Актуальні проблеми економіки 2015–2016: між нар. наук.-практ. конф., 19 лютого 2016 р. матеріали конф. К. : НАУ, 2016. С. 63–66.
7. Сухоруков А. І., Харазішвілі Ю. М. Щодо методології комплексного оцінювання складників економічної безпеки держави. *Стратегічні пріоритети*. 2013. № 3. С. 5– 15.

Тема 6. Врегулювання спорів в МЕН Міжнародно-правова відповідальність в МЕН

1. Світове господарство та міжнародні економічні відносини : сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. К. Видавничий дім «Кондор», 2019.
2. Статут Організації Об'єднаних Націй URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010.
3. Україна в системі міжнародної безпеки / Національний інститут проблем міжнародної безпеки. К.: ПЦ «Фоліант», 2009. 572 с.
4. Месхія О. Н. Генеза розвитку міжнародних організацій як інституціоналізованого механізму міжнародного співробітництва. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2014. № 6. С. 62 – 69.

5. Світове господарство та міжнародні економічні відносини : сучасні трансформації та перспективи розвитку: монографія / за редакцією Мізюк С.Г. К. Видавничий дім «Кондор», 2019.
6. Овчаренко Є. І. Система економічної безпеки підприємства: формування та цілепокладання : монографія / Є. І.Овчаренко. Лисичанськ : ПромЕнерго, 2015. 483 с.
7. Коковський Л. О. Сучасні проблеми зовнішньоекономічної безпеки України та напрями їх подолання. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=738>.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті.

1. Офіційний сайт ООН: <https://www.un.org>.
2. Офіційний сайт НАТО: <https://www.nato.int>.
3. Офіційний сайт ЄС: <https://eeas.europa.eu>.
4. Офіційний сайт ОБСЄ: <https://www.osce.org>.
5. Офіційний сайт МАГАТЕ: <https://www.iaea.org>.
6. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду: <https://www.imf.org>.
7. Червоний список МСОП: <https://www.iucnredlist.org>.
8. База рішень ЄСПЛ: <https://hudoc.echr.coe.int>.

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри міжнародного та європейського права

Роксолана ІВАНОВА

_____ 2021 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права
27 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Завідувач кафедри, кандидатка юридичних наук, доцентка

Олена ЧЕРНЯК

_____ 2021 року

Декан юридичного факультету, кандидат юридичних наук

Сергій КРУШИНСЬКИЙ

_____ 2021 року

_____ Обліковий обсяг програми – 0,9 ум.др.арк.